

Стефана V, и то у форми кратких таблица названих каталозима... У каталозима су дата само имена папа, њихово порекло, време понтификата, а затим је додато сасвим кратко излагање појединих догађаја. Ништа тако јасно не сведочи о варварству Рима у X веку као наставак познате "Liber Pontificalis" у њеној првобитној, крајње несавршеној форми" [41, т.3, 431].

Средњовековне хронике су препуне чињеница што потврђују паралелизме које смо раније изложили. Штавише, Грегоровијус, који се одлично оријентише како у средњовековној тако и у античкој историји Рима непрестано открива необичне паралеле међу античким и средњовековним догађајима. Он указује на њих и покушава да објасни такве паралеле (некада изузетно упадљиве) "необичностима развоја друштва". Занимљиво је да се практично све паралеле које је он открио, прецизно уклапају у нашу схему ГХК. Другим речима Грегоровијус их "открива" тамо где оне и треба да буду. Такве примере даље наводимо.

Показује се да је "недалеко од Рима Ноје основао град и назвао га својим именом; синови Нојеви, Јануз, Јафет и Камез на Палатину су изградили град Јаникул ... Јанус је живео на Палатину и касније је, заједно с Нимродом (! - А.Ф.) ... изградио још један град, Сатурнију на Капитолу. (в. ГХК - А.Ф.) [41, т.3, 437]. Све те "необичности" (с гледишта традиционалне хронологије) тачно одговарају (у датом случају) изоморфизму између богоборачког и богославског царства, с једне стране, и Западне и Источне римске империје, с друге. (в. такође сл. 17.1). "У Средњем веку се чак један споменик на Нервином форуму зове Нојев ковчег [41, т.3, 461, комент. 26]. Још један пример "познате средњовековне бесмислице" (са становишта савремене хронологије): "Познато је да су Франци сматрали да потичу из Троје" [41, т.3, 361, комент. 28].

"Најлепши украси црква и двораца тада су били древни споменици... И баш тим античким карактером града (! - А.Ф.), који је преовладавао у њему у току целог Средњег века (! - А.Ф.) могу да се објасне многи историјски догађаји" [41, т.3, 443]. Испада да први спискови римских споменика (састављени тек у XII в.) представљају, са савременог становишта, "запањујућу мешавину правих и погрешних назива древних споменика" [41, т.3, 447]. Ево примера: "Она (црква св. Сергија - А.Ф.) је била посвећена не само св. Сергију него и св. Баху; име тог свеца звучи необично на том древнопаганском месту; али ипак, оно није било изузетак у Риму, јер међу римском свецима поново налазимо имена древних хероја и богова као: св. Ахилеј, св. Квирин, св. Дионисије, св. Хиполит, св. Хермес..." [41, т.3, 447].

Историја познатих архитектонских споменика Рима може се мање-више поуздано следити уназад најдаље до X-XIII в. Пример: "Дуго (после "античности" - А.Ф.) не сусрећемо име Капитола. Оно нестаје са страница историје (можда он једноставно није још ни изграђен - А.Ф.); истина, у "Graphia"-и се каже да су зидови Капитола били обложени стаклом и златом (но то су подаци после X в. - А.Ф.) али се не даје опис храма... Императорски форуми, некада величанствени, прекривени су потпуним ћутањем (ни они још нису саграђени - А.Ф.) с изузетком Трајановог форума; Августов форум је био толико затрпан развалинама и толико обрастао дрвећем, да га је народ звао чаробним вртом..." [41, т.3, 447-448]. У средњовековним називима римских споменика влада потпуни хаос, замешателство "древних" и средњовековних назива. Пример: "Вестин храм је некада сматран за